

**UCHWAŁA NR 492/L/2023
RADY MIEJSKIEJ W WOŹNIKACH**

z dnia 28 grudnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Woźniki na rok 2024"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.) oraz po przeprowadzeniu konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Woźniki zgodnie z uchwałą Nr 189/XVI/2020 Rady Miejskiej w Woźnikach z dnia 28 października 2020 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Woźniki Rada Miejska w Woźnikach uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się "Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Woźniki na rok 2024" w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Woźnik.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Woźnikach

Anna Wincowska

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Woźniki na rok 2024

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej „Programem” jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych oraz związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Gminy Woźniki.

Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Woźniki na lata 2017-2026”. Kierunki działań zawarte w Programie są zgodne z Programem Przeciwdziałania Uzależnieniom w województwie śląskim na lata 2022-2030 oraz z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025.

Sposoby realizacji zadań określonych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględniono „Diagnozę problemów społecznych w Gminie Woźniki”, opracowaną w 2023 roku.

I

Diagnoza

Diagnozę problemów społecznych w Gminie Woźniki¹ przeprowadzono w drugim półroczu 2023 r. W badaniu łącznie wzięły udział 482 osoby, w tym: 100 dorosłych mieszkańców, 237 uczniów szkoły podstawowej klas 4-6, 127 uczniów klas 7-8 i uczniów szkoły ponadpodstawowej, 18 przedstawicieli instytucji pomocowych. Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk.

1. Skala zjawiska uzależnień chemicznych wśród ogółu mieszkańców

1) Problem uzależnień od alkoholu

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, iż problem uzależnień alkoholowych wśród ankietowanych mieszkańców nie przybiera dużych rozmiarów. Według deklaracji ankietowanych, po alkohol sięga 81% osób, jednak większość z nich pije kilka razy w roku (36%). Z problemem uzależnień od alkoholu mogą zmagać się osoby, które sięgają po niego kilka razy w tygodniu (5%) oraz codziennie (5%).

Charakteryzując grupę osób, które są zagrożone problemem uzależnień alkoholowych (tj. spożywają alkohol częściej niż raz w tygodniu), można zauważyć, iż są to głównie mężczyźni (5,26% kilka razy w tygodniu, a 10,53% codziennie). W przypadku kobiet 4,84% z nich sięga po alkohol kilka razy w

¹ Dokument - Diagnoza problemów społecznych w Gminie Woźniki – znajduje się na stronie www.wozniki.pl.

tygodniu, a 1,61% codziennie. Abstynencję deklarowało 16,13% kobiet oraz 23,68% mężczyzn, co pokazuje, iż płeć ma wpływ na kontakt z alkoholem.

Dane pokazują, iż ankietowani najczęściej sięgają po alkohole niskoprocentowe, tj. wino (44,44%), piwo lub cydr (35,8%). Po mocne alkohole typu whisky/koniak/drinki z mocnymi alkoholami i inne sięga 18,52% badanych, tyle samo po wódkę. Alkohol spożywają głównie w domu (55,56%) oraz podczas spotkań organizowanych przez znajomych (59,26%). Do sięgania po alkohol w samotności przyznało się 55,56% ankietowanych, wśród nich 11,11% osób robi to często.

Ponad połowa ankietowanych, w sytuacji gdy spożywa alkohol wypija jednorazowo bardzo małe dawki (56,79%). Bardzo małe dawki alkoholu jednorazowo spożywa 69,23% kobiet oraz 34,48% mężczyzn. Natomiast po większe ilości alkoholu sięgają głównie mężczyźni - dużą ilość alkoholu jednorazowo wypija 10,34% mężczyzn, a bardzo dużą 3,45% mężczyzn.

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż 6,17% badanych wykonywało swoje obowiązki znajdując się pod wpływem alkoholu. Ankietowani zasugerowali także obecność problemu kobiet w ciąży spożywających alkohol – 13% osób spotkało się z tym zjawiskiem. Wskazywano także, iż w Gminie Woźniki może występować problem pijanych kierowców; 22% ankietowanych przyznało, że spotkali się z tym zjawiskiem, w tym 4% osób widuje je czasami.

2) Problem uzależnień od narkotyków i dopalaczy

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych w Gminie Woźniki nie przybiera dużych rozmiarów. Wśród badanych 4% osób zażywało kiedykolwiek te substancje. Obserwuje się różnicę pomiędzy liczbą mężczyzn (7,89%) a kobiet (1,61%) sięgających po substancje psychoaktywne. Osoby, które sięgają po substancje psychoaktywne robią to dla przyjemności lub z potrzeby relaksu (75%) oraz z ciekawości (25%). Substancją, po którą ankietowani sięgają jest marihuana lub haszysz (50%).

Analizując dostępność substancji psychoaktywnych w gminie zauważyć można, iż ankietowani mieszkańcy najczęściej wskazywali, iż te substancje są łatwo dostępne (8%).

3) Skala zjawiska uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców

Większość ankietowanych mieszkańców nie wie, czym są uzależnienia behawioralne (56%). Analizując problem uzależnień od komputera i Internetu, można zauważyć, iż zdecydowana większość osób codziennie korzysta z urządzeń typu komputer, telefon komórkowy, konsola itp. (78%). Większość tych osób korzysta z tych urządzeń od 1 do 3 godzin dziennie (39,13%) oraz do 1 godziny dziennie (29,35%).

Ankietowani korzystają z Internetu głównie, aby korzystać z mediów społecznościowych (78,16%) oraz kontaktować się ze znajomymi (58,62%).

Wśród ankietowanych mieszkańców obserwuje się niewielki odsetek ankietowanych, którzy uważają siebie za osoby zdecydowanie uzależnione od telefonu komórkowego (5,43%).

W Gminie Woźniki nie obserwuje się wysokiego odsetka osób uzależnionych od hazardu. W ciągu ostatnich 12 miesięcy w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych, w których wysyła się płatne smsy, kilka razy brało udział 10% osób, a zakłady bukmacherskie wiele razy obstawiało 2% badanych.

4) Perspektywa przedstawicieli instytucji pomocowych.

Największym problemem w Gminie Woźniki, zdaniem specjalistów, jest: „alkoholizm” - 85,71% wskazało taką odpowiedź, „uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od czynności, jak np. od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy, zakupów)” - 64,29%, „przemoc

domowa" 21,43%, „przemoc rówieśnicza w szkole" - 21,43%, „nikotynizm" - 14,29%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „narkomania".

Zdaniem ankietowanych, głównymi powodami występujących problemów społecznych jest: „alkoholizm" - 71,43%, „niezaradność życiowa" - 64,29%, „bezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych" 42,86%, „bezrobocie" - 21,43%, „niepełnosprawność" - 14,29%, „przemoc domowa" - 14,29%, „długotrwała lub ciężka choroba" - 7,14%, „samotne wychowywanie dzieci" - 7,14%.

Problem uzależnienia alkoholowego widziany oczami przedstawicieli instytucji pomocowych można uznać za powszechny na terenie gminy. 42,86% ankietowanych wskazało, iż spotyka się z nim często, 7,14% bardzo często, a 28,57% czasami. Za główne konsekwencje spożywania alkoholu badani wskazali „rozpad rodziny" - 57,14%, „popadanie w konflikty" - 50%, „przemoc domową" 50%, „problemy wychowawcze" - 35,71%, „zakłócanie porządku publicznego" - 28,57%, „bezrobocie" - 28,57%, „pogorszenie zdrowia" - 28,57%, „załamanie" - 21,43%, „ubóstwo" - 7,14%. Żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „samotność".

Analizując problem uzależnień od narkotyków - zdaniem przedstawicieli instytucji pomocowych jest on widoczny w gminie (42,86%), pozostali ankietowani nie potrafili udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Część przedstawicieli służb pomocowych uważa, że w gminie występuje problem uzależnień behawioralnych (42,8%).

Najpopularniejszymi uzależnieniami behawioralnymi, z którymi spotkali się ankietowani jest: „komputer/Internet" - wybrało ją 100,0% spośród badanych. Rzadziej wskazywano na: zakupy (16,67%), hazard (50,0%).

Na pytanie, jaka forma pomocy jest udzielana osobom z uzależnieniem behawioralnym, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „poradnictwo" - wybrało ją 67,66% badanych. Dodatkowo ankietowani zwracają uwagę na fakt, iż uzależnienia behawioralne mają wysoki wpływ na dysfunkcję rodziny (50%).

Większość przedstawicieli służb pomocowych uważa, że na terenie gminy występuje problem przemocy w rodzinie (57,14%). Ich zdaniem najczęstszą formą przemocy, której doznają mieszkańcy jest przemoc psychiczna (75%), przemoc fizyczna (75%), zaniedbanie (12,5%) oraz przemoc ekonomiczna (37,5%).

Grupą częściej doznającą przemocy są kobiety (100%) oraz nieletni (75%). Natomiast przemoc najczęściej stosują osoby uzależnione (100% ankietowanych wskazało taką odpowiedź).

Respondenci zapytani o zapotrzebowanie szkoleniowe pracowników służb pomocowych wskazywali odpowiedź „rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości" - wybrało ją 64,29% badanych osób. Druga w kolejności odpowiedź „rozwiązywanie problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości" została wskazana przez 42,86% respondentów. Ankietowani wskazywali też następujące odpowiedzi: „rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości" - 42,86% osób, „rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości" - 21,43% osób.

2. Skala zjawiska uzależnień chemicznych wśród uczniów

1) Problem uzależnień od alkoholu

Kiedykolwiek alkoholu próbowało 14,71% uczniów szkoły podstawowej, klas 4-6 i 43,31% uczniów starszych.

Diagnoza wskazuje na istotny związek między relacjami w rodzinie, a kontaktem uczniów z alkoholem. Uczniowie, którzy oceniają relacje w swojej rodzinie jako bardzo dobre, mają mniejsze prawdopodobieństwo kontaktu z alkoholem w porównaniu do tych, którzy oceniają te relacje jako złe.

Uczniowie młodszy wskazywali m.in., iż po alkohol sięgali przez pomyłkę (41,18%). Można wysunąć wniosek, że miało to formę próbowania alkoholu. Starsi uczniowie np. często sięgają po alkohol ze znajomymi poza domem (16,36%).

W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem alkohol spożywało 27,27% uczniów starszych. Uczniowie, którzy piją alkohol najczęściej wybierają „piwo/cydr” - takiej odpowiedzi udzieliło 41,67% osób. W dalszej kolejności wskazywali na: „wódkę” - 47,22% uczniów.

2) Problem uzależnień od nikotyny

Do palenia/ kontaktu z papierosami przyznało się 9,7% uczniów podstawówki klas 4-6 oraz 28,35% starszych uczniów. Większość uczniów wie, czym są e-papierosy (76,79% uczniów młodszych i 93,7% uczniów starszych). Dodatkowo ankietowani uważają, że ich rówieśnicy palą e- papierosy (30,77% uczniów młodszych i 53,78% uczniów starszych). Do palenia e-papierosów przyznało się 21,01% uczniów starszych oraz 2,75% uczniów młodszych.

3) Problem uzależnień od narkotyków lub dopalaczy

Do sięgania po substancje psychoaktywne przyznało się 4,72% uczniów starszych i 2,11% uczniów młodszych. W przypadku uczniów starszych, 1,64% kobiet odpowiedziało, że próbowały takich substancji, podczas gdy 7,58% mężczyzn wybrało tę odpowiedź.

Uczniowie starsi po raz pierwszy zażywali marihuanę lub haszysz (83,33%). Po narkotyki sięgali w grupie znajomych (33,33%). Powodem zażywania tych substancji była głównie ciekawość (50,0%).

4) Skala zjawiska przemocy wśród uczniów

Przemocy doświadczyło 28,27% młodszych uczniów i 40,94% uczniów starszych. Przemocy częściej doświadczali uczniowie klas 7-8, jednak różnica między grupą uczniów doświadczających kiedykolwiek przemocy jest istotna.

Wśród uczniów młodszych z zachowaniami przemocowymi spotkało się 21,93% dziewczynek oraz 34,15% chłopców. Co wskazuje, iż chłopcy częściej niż dziewczynki doświadczali przemocy. Analizując doświadczenie przemocy wśród starszych uczniów ze względu na płeć można zauważyć, iż odsetek chłopców (39,39%) doświadczających przemocy jest niższy niż odsetek dziewczynek (42,62%). Wynik ten wskazuje na różnicę w występowaniu przemocy między płciami w badanej grupie.

Przemoc wobec uczniów stosowali głównie koledzy ze szkoły (59,7% uczniów młodszych i 52,92% uczniów starszych). Uczniowie młodszy doświadczali głównie przemocy fizycznej (58,21%). Starsi uczniowie także najczęściej doświadczali przemocy fizycznej (62,26%).

Przemoc wobec innych osób stosowało 16,03% uczniów młodszych oraz 24,41% uczniów starszych. Zachowania przemocowe częściej stosowali chłopcy niż dziewczynki. Różnica pomiędzy płciami jest tutaj istotna statystycznie, co wskazuje, iż płeć ma wpływ na częstotliwość stosowania przemocy.

Wśród uczniów młodszych 30,8% uważa, że w ich szkołach występuje przemoc między uczniami. Występowanie przemocy w szkole potwierdziło: 22,97% uczniów klasy IV, 21,92% uczniów klasy V oraz 44,44% uczniów klasy VI.

Natomiast w przypadku uczniów starszych odpowiedź twierdzącą wskazało 29,9% uczniów. Obecność przemocy w szkole potwierdziło: 38,1% uczniów podstawówki i 13,95% uczniów szkoły ponadpodstawowej.

5) Skala zjawiska uzależnień behawioralnych wśród uczniów

Zdecydowana większość uczniów (73% uczniów młodszych i 88,98% uczniów starszych) codziennie korzysta z urządzeń elektronicznych typu tablet, komputer, telefon komórkowy. Uczniowie młodszy

na tę aktywność poświęcają najczęściej „1-3 godz.” dziennie (48,28%) 24,71% uczniów zadeklarowało, że poświęca na tę aktywność od 3 do 6 godzin dziennie.

Starsi uczniowie najczęściej każdego dnia spędzają czas na korzystaniu z komputera i Internetu od 1 do 3 godzin (45,13%).

Powyżej 10 godzin na tę aktywność czas poświęca 5,31% uczniów. Uczniowie korzystają z Internetu głównie, aby korzystać z social mediów (46,72% uczniów młodszych i 74,17% uczniów starszych). Blokadę rodzicielską posiada 10,83% uczniów starszych i 33,19% uczniów młodszych.

Pokazuje to, iż nie wszyscy uczniowie korzystają z komputera i Internetu w sposób właściwy. Zdarzają się sytuacje, w których uczniowie poświęcają na tę aktywność zbyt dużo czasu, co ma wpływ na ich codzienne funkcjonowanie oraz relacje z innymi osobami.

Zdecydowana większość uczniów nie korzystała z gier hazardowych (84,17% uczniów starszych), 4,96% uczniów starszych i 10,48% uczniów młodszych uważa się za zdecydowanie uzależnionych od telefonu komórkowego. Bez telefonu komórkowego mogłoby żyć 31,88% młodszych i 44,63% starszych uczniów.

Uczniowie znają choroby związane z nieprawidłową relacją z jedzeniem. Wiedzą, czym jest anoreksja (62,2% uczniów starszych), bulimia (55,12% uczniów starszych) oraz kompulsywne objadanie się (62,2% uczniów starszych). Większość uczniów przyznała, że nie podejmuje żadnych działań, ponieważ waży tyle ile trzeba (48,82% uczniów starszych). W przypadku uczniów starszych chłopcy (54,55%) częściej niż dziewczynki (42,62%) uważają, że mają odpowiednią wagę.

To sugeruje, że większa liczba chłopców odczuwa zadowolenie z własnej masy ciała w porównaniu do dziewcząt.

3. Podsumowanie i wnioski

Wyniki przeprowadzonej diagnozy pokazały, iż skala problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców i uczniów nie przybiera dużych rozmiarów. Warto jednak podejmować systematyczne działania profilaktyczne, aby zapobiegać wzrostowi uzależnień zarówno wśród młodszych, jak i starszych osób.

W tym celu planuje się m.in.

- realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, dotyczących uzależnień od substancji psychoaktywnych i zdrowego stylu życia;
 - organizacje różnych form edukacji rodziców, dotyczących m.in. świadomego rodzicielstwa, porozumiewania się ze swoimi dziećmi i rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, wychowania bez przemocy (Warto podkreślić, że uczniowie w sytuacjach problemowych zwróciliby się z prośbą o pomoc do rodziców/ opiekunów, dlatego ważne jest wsparcie tej grupy mieszkańców);
 - promowanie i organizacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, osoby dorosłe i całe rodziny.
- realizowanie działań na rzecz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, aby pokazać pozytywne przykłady działań mających korzystny wpływ na zdrowie.

Diagnoza pokazała, że utrzymywanie dobrych relacji z rodzicami oraz kompetentnymi i troskliwymi osobami dorosłymi (np. dziadkami, nauczycielami, mentorami) jest jednym z ważnych czynników chroniących i wspierających prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży.

Ważne zatem jest popularyzowanie wiedzy na temat uzależnień chemicznych i behawioralnych poprzez organizowanie kampanii społecznych – zwłaszcza adresowanych do uczniów i ich rodziców. Zaleca się angażowanie uczniów w aktywności rozwijające umiejętności interpersonalne. Zastąpienie gier aktywnościami rozwijającymi umiejętności interpersonalne i jednocześnie zaspokajającymi podobne potrzeby motywacyjne ma duży potencjał profilaktyczny.

Rekomendowana jest edukacja społeczna na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy, w tym m.in. przez kobiety w ciąży i młodzież, a także zagrożeń związanych z nowymi technologiami i hazardem.

Zalecana jest aktywizacja dzieci oraz rodziców we wspólnie spędzanie czasu wolnego, tak, by czas z dzieckiem nie był tylko obowiązkiem, ale też czasem własnego rozwoju i poznawania najbliższych osób.

Należy też zwrócić uwagę na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy, uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków.

Zalecany jest też:

- rozwój poradnictwa specjalistycznego, wsparcia socjalnego oraz pracy terapeutycznej z dziećmi, osobami dorosłymi i całymi rodzinami zagrożonymi i doświadczającymi uzależnień oraz przemocy w rodzinach;
- wspieranie tworzenia i funkcjonowania grup wsparcia i samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin, a także dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz przemocy;
- zapewnienie ogólnodostępnej pomocy terapeutycznej dla dzieci doświadczających przemocy.

W odniesieniu do innych problemów społecznych występujących na terenie gminy planuje się współpracę z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi w zakresie przedsięwzięć służących m.in. zwiększaniu aktywności społecznej, tworzeniu oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu, aktywizacji marginalizowanych grup społecznych, integracji międzypokoleniowej itp.

Zaleca się promowanie i organizację form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, osoby dorosłe i całe rodziny.

Wdrożenie wskazanych wyżej rekomendacji może stanowić długi proces, ponieważ wymaga z jednej strony działań realizowanych na bieżąco, zapewniających stałe oddziaływanie profilaktyczne oraz wsparcie osobom zagrożonym i dotkniętym problemem uzależnień od substancji psychoaktywnych. Niniejszy program ma na celu umożliwić gminie realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Gmina dąży do zapobiegania przyczynom oraz skutkom problemów alkoholowych, rehabilitacji osób uzależnionych a także prowadzenia działań profilaktycznych wśród młodzieży. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

II. **Cele główne Programu**

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Woźniki jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych wśród mieszkańców Gminy Woźniki, wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, minimalizowanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z ich spożywaniem oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Celami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są:

1. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia pomocy psychospołecznej,

terapeutycznej i prawnej, w tym ochrony przed przemocą w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych.
5. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie, prowadzenie i finansowanie reintegracji społeczno-zawodowej w ramach centrum integracji społecznej.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13* i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

III.

Podmioty realizujące i współrealizujące Program

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Woźniki na rok 2024 jest Urząd Miejski w Woźnikach.

2. Zadania ujęte w Gminnym Programie będą współrealizowane przez następujące podmioty:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woźnikach (MGOPS)
- 3) Centrum Integracji Społecznej w Woźnikach (CIS)
- 4) Placówki oświatowe z terenu Gminy Woźniki
- 5) Samorządowe instytucje kultury, w tym Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Woźnikach (MGOK)
- 6) Organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, statutowo realizujące cele zgodne z Programem
- 7) Inne podmioty wymienione w rozdz. IV Programu zgodnie z zakresem zadań.

IV.

Zadania oraz sposób ich realizacji

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Lp.	Zadanie i sposób jego realizacji	Realizator/ Współrealizator
1)	Zwiększanie dostępności do usług placówek pomocy terapeutycznej a) rozwijanie współpracy między placówkami, b) dofinansowanie działalności instytucji służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.	GKRPA
2)	Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób, u których istnieją problemy alkoholowe poprzez: a) przyjmowanie, rozpatrywanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, b) zlecenie i finansowanie badań pozwalających ustalić stopień uzależnienia od alkoholu, zakończone wydaniem opinii przez biegłych sądowych, c) motywowanie i próbę kierowania osób uzależnionych bądź spożywających	GKRPA

	<p>alkohol w sposób ryzykowny /szkodliwy na terapię,</p> <p>d) przygotowanie wniosków do sądu celem zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych, niepodjęających terapii,</p> <p>e) informowanie o instytucjach działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem,</p> <p>f) monitorowanie uczestnictwa w programach terapii uzależnienia,</p> <p>g) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego,</p> <p>h) finansowanie opłat sądowych,</p> <p>i) udział w rozprawach sądowych w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego.</p>	
3)	Organizacja i finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla osób zajmujących się problematyką alkoholową, narkomanii, przemocy oraz uzależnień behawioralnych, w tym pracowników placówek medycznych, placówek oświatowych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innych grup zawodowych w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie.	UM/GKRPA
4)	Dofinansowanie programów aktywizacji społeczno-zawodowej, w tym wsparcia psychologicznego, terapii podtrzymującej, nauki usamodzielnienia, zatrudnienia socjalnego.	CIS/UM

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą

Lp.	Zadanie i sposób jego realizacji	Realizator/ Współrealizator
1)	<p>Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego do spraw Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie</p> <p>a) finansowanie personelu punktu konsultacyjnego, w tym psychologa, terapeuty lub psychoterapeuty uzależnień, psychiatry, prawnika;</p> <p>b) organizowanie siedziby Punktu Konsultacyjnego, w tym wynajem pomieszczeń i zakup niezbędnego wyposażenia</p> <p>podnoszenie kompetencji personelu Punktu Konsultacyjnego przez szkolenia, kursy specjalistyczne.</p>	CIS
2)	Pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, w tym współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc psychologiczną i terapeutyczną	UM
3)	Organizacja lokalnych konferencji, spotkań, konsultacji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami	GKRPA
4)	Współpraca z Policją, MGOPS, Zespołem Interdyscyplinarnym, Poradniami Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia oraz innymi uprawnionymi instytucjami w zakresie skutecznego reagowania w przypadkach naruszania prawa i porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem narkotyków lub w stanie nietrzeźwości, a także w zakresie pomocy i ochrony przed przemocą w rodzinie,	GKRPA/UM

5)	Organizacja i prowadzenie placówek wsparcia dziennego realizujących programy z obszaru wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia oraz rodzin dysfunkcyjnych: a) finansowanie funkcjonowania placówek opiekuńczych i specjalistycznych w formie świetlic, b) zatrudnianie pracowników merytorycznych w placówkach wsparcia dziennego, c) finansowanie programów realizowanych przez placówki wsparcia dziennego oraz wyjazdów / obozów z programem socjoterapeutycznym w ramach realizacji programu całorocznego, d) podejmowanie działań zapewniających dzieciom i młodzieży pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, zabawę, zajęcia sportowe - w ramach programu profilaktycznego.	UM/MGOPS
6)	Działania podnoszące kompetencje i wspierające rodziców dzieci z rodzin z problemem uzależnień poprzez warsztaty, szkolenia, programy rozwijające umiejętności wychowawcze rodziców.	UM/placówki oświatowe
7)	Przeciwdziałanie przemocy domowej jako skutku nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych: a) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy, b) prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy domowej, c) ponoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze przemocy domowej przez organizowanie finansowanie szkoleń, treningów, konferencji, d) ochrona i zwiększenie dostępności pomocy dla osób doznających przemocy domowej, w tym specjalistów oferujących pomoc psychologiczną, terapeutyczną i socjalną, e) podejmowanie działań adresowanych do sprawców przemocy domowej, w tym wdrażanie i finansowanie programów korekcyjno-edukacyjnych, f) finansowanie wynagrodzenia członków GKRPA za wykonywanie zadań w zespole interdyscyplinarnym oraz grupach diagnostyczno-pomocowych.	UM/MGOPS

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym

Lp.	Zadanie i sposób jego realizacji	Realizator/ Współrealizator
1)	Profilaktyka uzależnień dzieci i młodzieży, a) realizacja programów profilaktycznych spełniających standardy profilaktyki opartej na naukowych podstawach (priorytetowo traktowane są programy rekomendowane w ramach <i>Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego</i>) b) prowadzenie działań edukacyjnych dla rodziców, mieszkańców Gminy w zakresie szkód wynikających z używania środków odurzających przez dzieci i młodzież oraz z nieumiejętnego korzystania z urządzeń z dostępem po Internetu, c) realizowanie warsztatów edukacyjno-profilaktycznych w szkołach i przedszkolach;	UM/placówki oświatowe/ organizacje pozarządowe

	<p>d) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych;</p> <p>e) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie działań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, tj. organizacja szkoleń, konferencji;</p>	
2)	<p>Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki problemów uzależnienia od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych:</p> <p>a) prenumerata, wydawanie i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów Punktu Konsultacyjnego oraz organizacji, instytucji, placówek oświatowych, placówek medycznych (np. książki, filmy, czasopisma profilaktyczne, broszury, ulotki, plakaty, filmy itp.),</p> <p>b) rozpowszechnianie informacji o miejscach pomocy i ich ofercie na stronach internetowych i w biuletynach</p> <p>c) działania informacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych w formie materiałów, kampanii dotyczących ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich i szkoleń dla sprzedawców</p> <p>d) realizacja i wspieranie kampanii edukacyjnych, mających na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat szkód wynikających z różnego rodzaju uzależnień.</p> <p>e) upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień behawioralnych, w tym prowadzenie i udział w kampaniach edukacyjnych i podejmowanie lokalnej współpracy z instytucjami;</p> <p>f) finansowanie/dofinansowanie imprez, warsztatów, szkoleń, prelekcji, wystaw, konkursów, happeningów, konferencji promujących zdrowy styl życia, poświęconych m.in. zagadnieniom profilaktyki uzależnień od nikotyny, alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałających różnego rodzaju przemocy</p> <p>g) dofinansowanie nagród w konkursach, kampaniach mających odniesienie do szeroko rozumianej profilaktyki, organizowanych przez szkoły, stowarzyszenia, GKRPA, MGOPS, CIS lub instytucje kultury.</p>	UM/ instytucje kultury / organizacje pozarządowe
3)	Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;	UM
4)	Działania edukacyjne i informacyjne dotyczące rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających oraz ze stosowania przemocy, skierowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych, JST.	UM

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii

Lp.	Zadanie i sposób jego realizacji	Realizator/ Współrealizator
1)	<p>Organizowanie i finansowanie działań profilaktycznych realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe, instytucje kultury, placówki oświatowe i inne jednostki budżetowe Gminy Woźniki, w ramach których aktywnie organizowany jest czas wolny dla dzieci i młodzieży w okresie ferii i wakacji</p> <p>a) prowadzenie bezpośredniej pracy socjalnej;</p> <p>b) organizowanie i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich rodzin;</p>	UM/GKRPA

	c) organizowanie i finansowanie zajęć profilaktycznych (sekcji zainteresowań, spektakli teatralnych, imprez muzycznych, konkursów, widowisk, koncertów, pozalekcyjnych zajęć sportowych) dla dzieci i młodzieży, jako elementu szerokiego programu profilaktycznego	
2)	Dofinansowanie letniego i zimowego wypoczynku: wycieczek, kolonii, obozów terapeutycznych, dla dzieci i młodzieży szczególnie narażonych na działanie czynników ryzyka uzależnienia	UM
3)	Wspieranie działań grup samopomocowych oraz klubów abstynenta, w tym poprzez udostępnianie pomieszczeń na spotkania	UM/GKRPA
4)	Współpraca z Gminnym Zespołem Ośrodków Zdrowia w Woźnikach, MGOPS, CIS, Zespołem Interdyscyplinarnym, Komisariatem Policji w Woźnikach, z Kościołem oraz Stowarzyszeniami Abstynenckimi i innymi instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień;	GKRPA
5)	Współpraca z placówkami oświatowymi spoza terenu gminy, do których uczęszczają mieszkańcy gminy. Sygnalizowanie problemów wychowawczych, edukacyjnych związanych z uzależnieniami;	GKRPA
6)	Finansowanie działań placówek oświatowych w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu i narkotyków, przemocy oraz uzależnień behawioralnych (z wyłączeniem działań wynikających z programu, o którym mowa w art. 26 ustawy Prawo oświatowe)	UM
7)	Wspieranie stowarzyszeń, fundacji skierowanych do mieszkańców Gminy Woźniki działających w obszarze profilaktyki uzależnień oraz przemocy w rodzinie, poprzez dofinansowanie realizacji zadań publicznych zleconych przez Gminę Woźniki.	UM

5. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie, prowadzenie i finansowanie reintegracji społeczno-zawodowej w ramach centrum integracji społecznej

Lp.	Zadanie i sposób jego realizacji	Realizator/ Współrealizator
1)	Finansowanie lub dofinansowanie personelu CIS, tj. kierownika i pracowników realizujących zajęcia, w tym pracownika socjalnego, psychologa, instruktora zawodu, doradcy zawodowego, terapeuty, proporcjonalnie do udziału uczestników dotkniętych problemem uzależnienia	CIS
2)	Finansowanie bieżącego funkcjonowania, w tym kosztów utrzymania, posiłków dla uczestników, wyposażenia pracowni, proporcjonalnie do liczby osób z problemem uzależnienia	CIS
3)	Finansowanie bezpośrednich kosztów realizacji zajęć reintegracji zawodowej i społecznej, w tym usług, materiałów dydaktycznych, wyposażenia, odzieży i obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej dla uczestników, proporcjonalnie do liczby osób z problemem uzależnienia	CIS

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w art. 13* i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Lp.	Zadanie i sposób jego realizacji	Realizator/ Współrealizator
1)	Przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających, zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszenia przepisów Prowadzenie kontroli	GKRPA

	punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy.	
2)	Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.	GKRPA
3)	Występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych, jak również nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	GKRPA

7. Realizatorzy/podmioty współrealizujące:

- 1) Zwracają się do Burmistrza Woźnik za pośrednictwem GKRPA z wnioskiem o przekazanie środków na realizację własnych zadań w Programie, określając m.in. cele, harmonogram i metody realizacji, uczestników i ich liczbę, miejsce i czas realizacji, środki i materiały niezbędne do realizacji.
- 2) Odpowiadają merytorycznie za zgodność poszczególnych działań z zapisami Programu.
- 3) Po zakończeniu realizacji programów i działań profilaktycznych w danym roku, przekazują GKRPA sprawozdanie z realizacji w/w działań profilaktycznych (z uwzględnieniem poszczególnych działań, kosztów ich realizacji, skali działań oraz rezultatów).

V

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „GKRPA” lub „Komisją”, należą:

- 1) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Komisja:
 - a) rozpatruje zasadność wniosków o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego na osoby nadużywające alkoholu;
 - b) motywuje do podjęcia leczenia;
 - c) w przypadku odmowy podjęcia dobrowolnego leczenia przez osobę mającą problem alkoholowy, kieruje ją na badanie przez lekarzy biegłych w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
 - d) kieruje do sądu rejonowego wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego;
 - e) podejmuje czynności interwencyjne przeciwdziałające przemocy w rodzinie.
- 2) Opiniowanie wydawanych zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:
 - a) w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
 - b) w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży.
- 3) Przygotowanie i opiniowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- 4) Inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu określonych w ramach zadań niniejszego Programu.

- 5) Opiniowanie wniosków podmiotów współrealizujących Program o przekazanie środków na realizację zadań przypisanych im w Programie.
- 6) Monitorowanie prawidłowości realizacji Programu przez Realizatora i podmioty współrealizujące pod kątem zgodności z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 7) Sprawozdawczość roczna z realizacji Programu.

2. GKRPA współpracuje z komisjami do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych z innych gmin w celu wymiany doświadczeń, w zakresie wspólnych konferencji, szkoleń, kampanii, konkursów i innych przedsięwzięć poświęconych uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

3. Burmistrz Woźnik powołuje i odwołuje członków GKRPA.

4. Zasady wynagradzania członków GKRPA za udział w pracach Komisji:

- 1) Za czynności wykonywane w danym miesiącu tj. za posiedzenia i działania Komisji, przysługuje wynagrodzenie w wysokości:
 - a) dla Przewodniczącego - 20%
 - b) dla Sekretarza i Zastępcę Przewodniczącego - 15%
 - c) dla Członka - 10%

minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2024 r.

- 2) Warunkiem otrzymania wynagrodzenia jest potwierdzenie udziału w pracach Komisji na liście obecności, przy czym:
 - a) 100% stawki określonej w ust. 4 przysługuje za udział w 2 lub więcej posiedzeniach Komisji w miesiącu,
 - b) 50% stawki określonej w ust. 4 przysługuje za udział w 1 posiedzeniu Komisji w miesiącu,
 - c) w przypadku braku obecności na posiedzeniu komisji w danym miesiącu, wynagrodzenie za ten miesiąc nie przysługuje.
- 3) Wynagrodzenie będzie płatne z dołu po wykonaniu czynności w danym miesiącu, na podstawie listy obecności, na wskazany przez członka Komisji rachunek bankowy.

5. Wszyscy członkowie komisji posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z art. 4¹ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży służbowej na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

VI

Zasady finansowania Programu

1. Źródłem finansowania Programu są środki budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków pochodzących ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nie przekraczającej 300 ml.
2. Gminny rynek alkoholowy:
Zgodnie z Uchwałą nr 355/XXXIX/2018 Rady Miejskiej w Woźnikach z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Woźniki:

- 1) Ustala się na terenie Miasta i Gminy Woźniki maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:
 - a) 35 - dla napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo;
 - b) 35 - dla napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu, z wyjątkiem piwa;
 - c) 35 - dla napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.
 - 2) Ustala się na terenie Miasta i Gminy Woźniki maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:
 - a) 20 - dla napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo;
 - b) 20 - dla napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu, z wyjątkiem piwa;
 - c) 20 - dla napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.
 - 3) Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 2023 roku przedstawia się następująco:
 - a) przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży - 30
 - b) przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży – 12.
- 3.** Obsługę finansową (w tym administracyjną) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii prowadzi Urząd Miejski w Woźnikach z zastrzeżeniem ust. 4.
- 4.** Podział środków finansowych dla współrealizatorów działań w ramach Programu następuje na podstawie realizowanych zadań na wniosek, przy czym:
- 1) Obsługę finansową Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzi Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woźnikach
 - 2) Obsługę finansową Punktu Konsultacyjnego do spraw Uzależnień oraz Przemocy w Rodzinie oraz zadań wymienionych w rozdz. IV ust.5 prowadzi Centrum Integracji Społecznej w Woźnikach
 - 3) Obsługę finansową zadań realizowanych przez placówki oświatowe wymienionych w rozdz. IV, ust. 2, pkt. 6; rozdz. IV, ust. 2, pkt. 1 lit.a, c; rozdz. IV, ust. 4 pkt. 2, 6 prowadzi Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Woźnikach
 - 4) Gminne instytucje kultury na realizację zadań wymienionych w rozdz. IV ust. 3, pkt 2 lit. f-g, rozdz. IV ust. 4, pkt. 1 lit. b, mogą otrzymywać środki finansowe w postaci dotacji celowej;
 - 5) Szkoły ponadpodstawowe zwracają się o dofinansowanie zadań profilaktycznych zgodnych z Programem do Burmistrza Woźnik;
 - 6) Organizacje Pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ubiegają się o środki finansowe za pośrednictwem otwartych konkursów ofert organizowanych przez Burmistrza Woźnik bądź ofert składanych w trybie 19a ustawy.